

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON HENKILÖSTÖN HENKILÖSUOJAINTEEN KÄYTTÖ

Uusi koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut yskii tai aivastaa. On mahdollista, että virus tarttuu myös kosketuksen kautta. Koronavirukset eivät säily ilmassa, eivätkä päiväkausia pinnoilla vaihtelevissa lämpötiloissa. Tavaroiden välityksellä tapahtuvia tartuntoja ei ole todettu.

Tartuntoja ehkäistään samalla tavoin kuin muitakin hengitystieinfektioiden aiheuttajia eli noudattamalla huolellista käsi- ja yskimishygieniaa. Hoito- ja hoivatyössä on käytettävä lisäksi henkilösuojaimeita tehtäväkohtaisen riskiarvion perusteella.

Vastuu työntekijöiden suojaamisesta on työnantajalla. Suojainten käytöstä on olemassa ohjeistus (kts. linkit alla).

Sairaanhoitopiireillä, kunnilla ja yksityisellä sektorilla tulee olla omat lainsäädännön ja varautumissuunnitelmien mukaiset varmuusvarastonsa. Huoltovarmuuskeskuksen hallinnoiman valtion varmuusvaraston käyttö perustuu tarveharkintaan, jota johdetaan sosiaali- ja terveysministeriössä (STM) viiden yliopistollisen sairaanhoitopiirin kautta saatuaan tilannekuvaan perustuen. Valtion varmuusvaraston materiaalia käytetään vasta tilanteessa, joissa omaa varastoa ei saada korvatuksi muulla keinoin.

Terveyden- ja sosiaalihuollon hoito- ja hoivatehtävissä (esimerkiksi ensihoito, sairaalat, terveyskeskukset, pitkäaikaishoidon ja hoivan toimintayksiköt, kotisairaanhoito) henkilökunnan tulee käyttää kirurgista suu-nenäsuojusta ja suojakäsineitä, kun he hoitavat hengitystieinfektioon sairastuneita potilaita. Muita potilaita/asiakkaita hoitaessaan riittää hyvästä käsihygieniasta huolehtiminen. Laboratorioille on omat ohjeet koronaepäilypotilaiden näytteenotosta.

Käytettävissä olevan tiedon perusteella ilmatartuntariski on mahdollinen niillä terveydenhuollon ammattihenkilöillä, jotka osallistuvat aerosoleja tuottaviin toimenpiteisiin (liman imu hengitysteistä, nebulisaattorihoito, bronkoskopia, intubaatio, resuskitaatio). Näitä toimenpiteitä tehdään eniten tehohoidossa mutta myös esimerkiksi päivystyspoliklinikoilla ja keuhkotautien vuodeosastoilla. Näissä toimenpiteissä tarvitaan hengityksensuojaimia kirurgisen suu-nenä-suojuksen sijaan. Siitä syystä FFP2/FFP3 hengityksensuojaimet sekä silmäsuojaimet/visiirit on varattava ensisijaisesti vain näitä toimenpiteitä tekevien ammattihenkilöiden suojaamiseen silloin, kun he hoitavat COVID-19-infektioon sairastuneita potilaita.

Tästä ohjeistuksesta poiketen työnantajalla on mahdollisuus osoittaa henkilöstön käyttöön myös muita suojavälineitä tehtäväkohtaiseen riskinarvion perustuen. Erilaisten puhdistusmekanismien käyttöä tulee huolellisesti selvittää suojavälineiden uusiokäytön osalta. Työnantajan tulee ohjeistaa oireetonta henkilökuntaa välttämään suojavälineiden ylikäyttöä niiden saatavuuden turvaamiseksi.

Lähteitä

THL/Toimenpideohjeet koronavirustartunnan torjumiseksi:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19/toimenpideohje-epailtaessa-koronaviruksen-covid-19-aiheuttamaa-infektiota>

THL/Toimenpideohjeet koronavirustartunnan torjumiseksi/pitkäaikaishoito:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19/koronavirustartuntojen-torjunta-pitkaaikaishoidon-ja-hoivan-toimintayksikoissa>

THL/Toimenpideohjeet koronavirustartunnan torjumiseksi/kotisairaanhoido:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19/koronavirustartuntojen-torjunta-kotisairaanhoidossa>

TTL/koronavirusohjeet työntekijälle:

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-tyontekijalle>

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-suu-ja-nenasuojus>

Kansallinen varautumissuunnitelma influenssapandemiaa varten (STM 2012:9):

<https://www.julkari.fi/handle/10024/90763>

Materiaalisen pandemiavarautumisen tarpeita selvittävän työryhmän raportti (STM 2013:38):

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/69948>